

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **B. K.**, nar. X
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X
zastoupen Mgr. Denisou Šmídovou, advokátkou
se sídlem Dominikánské nám. 187/5, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2024, č. j. OAM-488/ZA-ZA11-ZA01-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 8. 2024, č. j. OAM-488/ZA-ZA11-ZA01-2024, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 16 940 Kč k rukám Mgr. Denisy Šmídové, advokátky, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Před vlastním rozhodováním věci soud konstatuje, že v odůvodnění rozsudku bude k označení žalobce bude používat s ohledem na jeho genderovou identifikaci ženský rod, a to bez ohledu na jeho právní identitu.

I. Podstata věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojila žalobkyně proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým byla její opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany

posouzena podle § 10a odst. 1 e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen zákon o azylu), jako nepřipustná a řízení o ní bylo dle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě žalobkyně velmi podrobně brojila proti posouzení věci žalovaným a konkrétně namítla rozpor napadeného rozhodnutí se shromážděnými podklady a s právním názorem, který zdejší soud v předcházející věci žalobkyně vyjádřil v rozsudku ve věci sp. zn. 22 Az 16/2023. Podstatou žaloby byl nesouhlas s posouzením postavení transgender osob v Gruzii v souvislosti s tím, že žalobkyně začala podstupovat v ČR hormonální terapii směřující ke změně pohlaví. Zdůraznila chystané legislativní změny v zemi původu směřující proti X + osobám a faktickou nedostupnost hormonální péče s ohledem na její finanční náročnost převyšující průměrný plat v zemi. Svá tvrzení následně rozvinula v podáních po rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2025, č. j. 2 Azs 272/2024–34, ve kterých zdůraznila změny v gruzínské legislativě a její důsledky na život X + osob, a doložila fotodokumentaci ke své tranzici a soukromí.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí, neboť žalobkyně v opakované žádosti o mezinárodní ochranu uváděla obdobné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se vrátit, jako v průběhu řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. proces tranzice. Žalobkyně podle něj nikdy nečelila z důvodu tvrzené genderové identifikace pronásledování a diskriminaci ze strany gruzínského státu. Žádost je podle něj účelová.
4. Na svých vyjádřeních setrvali účastníci i po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 Azs 272/2024.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 76 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
6. Žaloba je důvodná.
7. Ve věci soud rozhoduje již podruhé. Ve svém prvním rozhodnutí ze dne 25. 11. 2024 žalobou napadené rozhodnutí zrušil s tím, že žalovaný měl připustit opakovanou žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu k věcnému přezkumu. Proti tomuto rozsudku brojil žalovaný kasační stížností, ke které Nejvyšší správní soud zrušil první rozhodnutí zdejšího soudu shora označeným rozsudkem ve věci sp. zn. 2 Azs 272/2024. Nejvyšší správní soud shledal rozsudek zdejšího soudu nezákonný, neboť „*Krajský soud ovšem nijak nerozvedl, proč by měly tyto nové skutečnosti tvrzené žalobkyní svědčit o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. S výjimkou argumentace materiálně odpovídající § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona (který však v době, kdy rozhodoval, součástí právní úpravy již nebyl) neobjasnil ani to, proč by žalobkyni měla hrozit vážná újma podle účinného znění § 14a zákona o azylu. Krajský soud nevysvětlil, proč by snad přerušení, resp. nedostupnost léčby měly představovat mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (k tomu ale srov. rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103, č. 4326/2022 Sb. NSS, body 48 a 49).*“
8. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně po prvním rozhodnutí zdejšího soudu ve věci sp. zn. 22 Az 16/2023 podala opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Z poskytnutí údajů k této žádosti vyplývá, že žalobkyně je gruzínské národnosti, bez vyznání, politického přesvědčení, svobodná (navázala vztah na území ČR), bezdětná. Do ČR přicestovala

opakovaně, druhý příjezd byl motivován realizací tranzice z muže na ženu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že má trvalé následky po zlomenině ruky v dětství, aktuálně již několik měsíců podstupuje hormonální léčbu pro změnu pohlaví. Důvodem tranzice je vůle změny pohlaví na ženu, kvalita života v ČR je pro ni jako transgender osobu vyšší, samotná tranzice v Gruzii je extrémně drahá (a nově není podle ní ani legální), je problém sehnat psychologickou pomoc. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že impulzem k vycestování byla tranzice, ČR je podle ní bezpečná země. O tranzici uvažovala od dětství, zájem o tranzici v zemi původu nesdělila. Dále se podrobně vyjádřila k samotným krokům v rámci tranzice, kterou začala postupovat 2. 9. 2023. Aktuálně je tranzice hrazena ze zdravotního pojištění v ČR. Dále se vyjádřila k možnosti pokračování tranzice v Gruzii, poukázala na sociální problémy v souvislosti se změnami těla (nenávistné komentáře, nemožnost najít bydlení, zaměstnání, problém s nábožensky založenou komunitou), o zahájení její tranzice nikdo v Gruzii neví, rodina se jí zřekla. Když opouštěla Gruzii ve fázi tranzice nebyla. Uváděla incidenty v Gruzii, pokud vyšla ven např. v dámských šatech, na policii tyto incidenty nehlásila, z vlastních zkušeností věděla, že to policii nezajímá. Vyjádřila se i ke svému náhledu na pozici transgender osob v Gruzii, vnitřní přesídlení podle ní nic neřeší, rodina by se o jejím návratu dozvěděla. Obává se ze smrti po návratu („*Lidi by mě zabili*“) anebo zhoršení zdravotního stavu, neboť by nemohla pokračovat v léčbě, což by pro ni bylo kritické.

9. Správní spis dále obsahuje řadu listinných důkazů, které žalovaný zmiňuje i v napadeném rozhodnutí. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že závěry zdejšího soudu nejsou dostatečně odůvodněné. Zdejší soud proto po zrušení prvního rozhodnutí doplnil dokazování o následující listinné důkazy.
10. Ke zdravotnímu stavu žalobkyně šlo o poukaz na vyšetření ze dne 25. 1. 2024, fotografii užívaných léků, kartičky s daty návštěv sexuologie, záznam o vstupní prohlídce ze dne 11. 4. 2024, nedatovaná lékařská zpráva ze sexuologie, vyjádření MUDr. P. T., Ph.D., X ze dne 16. 2. 2024 k nedobrovolnému vysazení léčby, shrnutí a plné znění Standardů péče o zdraví transgender a genderově rozmanitých osob, verze č. 8 (World Professional Association for Transgender Health).
11. Ke vzhledu a osobnímu životu žalobkyně soud jako důkazy provedl fotografie jednak samotné žalobkyně a dále fotografie jejího přítele a jejich společné fotografie, smlouvu o ubytování.
12. K situaci v Gruzii byly čteny listiny, které byly součástí jednotlivých podání žalobkyně, a to články ze dne 5. 9. 2024 (X vyjadřuje podporu „částem gruzínského zákona o queer propagandě“), 19. 9. 2024 (Zlomená srdce v Gruzii po vraždě prominentní trans ženy), 18. 9. 2024 (prohlášení: prezident Gruzie nesmí podepsat legislativní balíček „o rodinných hodnotách a ochraně nezletilých“ do zákona), ze dne 18. 9. 2024 (V Gruzii parlament schválil omezení práv X....), ze dne 17. 9. 2024 (Gruzínský parlament schválil legislativu proti X, což odpovídá opatřením v Rusku), ze dne 17. 9. 2024 (Gruzínský parlament přijímá homofobní zákony), ze dne 20. 8. 2024 (Gruzínské queerfobní zákony jsou jasným krokem k autoritářství), ze dne 17. 9. 2024 (Politická homofobie pod legální rouškou), ze dne 19. 9. 2024 (Vražda slavné gruzínské transženy vyvolala pobouření při přijímání anti-X legislativy), ze dne 17. 9. 2024 (Parlamentní většina tzv návrh zákona připravená proti X propagandě přijala jednomyslně – 84 hlasy), ze dne 3. 10. 2024 (X + bill into law), ze dne 21. 10. 2024 (Útok na transgender aktivistku uprostřed rostoucího nepřátelství k X v Gruzii), ze dne 24.

10. 2024 (Gruzínská X komunita čelí vážným rozhodnutím), ze dne 25. 10. 2024 (Gruzínská X komunita žije po přijetí nového zákona ve strachu z násilí), ze dne 7. 12. 2024 (Gruzínské X + oběti voleb), ze dne 7. 1. 2025 (článek X), ze dne 17. 7. 2024 (X bagatelizuje možné zrušení vízové liberalizace ze strany EU), ze dne 16. 7. 2025 (Úředník gruzínského parlamentu: proč je X propaganda spojována s liberalizací vízového systému? Většina Gruzínců toto tvrzení odmítá).
13. Dále byl k situaci v Gruzii čten otevřený dopis ředitelky Tbilisi Pride ze dne 30. 9. 2024, listina ze dne 29. 8. 2024 – History importing hate. Russian roots of Georgia's homophobia, dále listiny Queer Security in Georgia, Gruzie – Výroční přehled situace lidských práv lesb, gay, bisexuál, trans a intersex lidí, za období leden až prosinec 2024 (ilga-europe.org), Zpráva Evropského parlamentu – Zprávy o Gruzii z let 2023 a 2024 – usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. 7. 2025 o zprávách Komise o Gruzii za roky 2023 a 2024 – bod 19.
14. K situaci v Gruzii soud dále provedl i vlastní důkazy, a to článek Echo24 ze dne 24. 9. 2024 – Gruzie na koberečku: EU kritizuje zákon proti LGBT, přijímací proces do unie je v podstatě zastaven; iROZHLAS ze dne 20. 9. 2024 – Gruzie přijala zákon mířený proti LGBT menšinám. Den nato došlo k vraždě transgender modelky; ČTK ze dne 17. 9. 2024 – Gruzie sporným zákonem výrazně omezí život sexuálních menšin; a listinu Evropská komise – Pracovní dokument úředních odborů Komise – Zpráva o Gruzii za rok 2024.
15. Konstatoval i žalobkyní uvedené a doložené rozsudky správních soudů a rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci W.W. proti Polsku ze dne 11. 10. 2024.
16. Na základě provedeného dokazování soud dospěl k těmto skutkovým závěrům.
17. Z listin, které se vztahují ke zdravotnímu stavu žalobkyně, soud zjistil, že žalobkyně se podrobila sexuologickým vyšetřením a prochází hormonální terapií. Zároveň z vyjádření lékařů a ze standardů péče o zdraví transgender a genderově rozmanitých osob plyne, že nedobrovolné vysazení hormonální léčby může vést k negativním dopadům jak na fyzické, tak psychické zdraví žalobkyně, z nichž některé nelze považovat za banální.
18. Pokud je o vzhled a osobní život žalobkyně, na vzhledu žalobkyně je patrný vliv hormonální terapie, tj. dochází k jejich postupné proměně z čistě mužského vzhledu na vzhled, v němž jsou patrné ženské rysy. Stejně tak žalobkyně doložila, že udržuje partnerský vztah s mužem.
19. Z listin týkajících se stavu Gruzie po posledních parlamentních volbách soud zjistil, že došlo k přijetí zákona o rodinných hodnotách a ochraně nezletilých, v jehož důsledku dochází nejen ke kriminalizaci propagace sexuálních menšin, ale i k významnému zásahu do možnosti provedení tranzice u transsexuálů a ke kriminalizace lékařů, kteří by na tranzici participovali. Dále z nich plyne, že po přijetí uvedeného zákona došlo ke zhoršení nejenom legislativního prostředí, ale i běžného praktického života sexuálních menšin a k vyostření vyjádření představitelů Gruzie ve vztahu k EU, z nichž je patrné, že je pro ně prioritou spíše legislativa popírající práva sexuálních menšin, než vízové vztahy s EU a vstup Gruzie do EU. Pokud jde o pozici EU, tato kritizuje současný stav právní ochrany sexuálních menšin v Gruzii. Lze odkázat na stanovisko Evropského parlamentu, který v usnesení ze dne 9. 7. 2025 uvedl, že *„důrazně odsuzuje skutečnost, že gruzínský parlament přijal v říjnu 2024 právní předpisy namířené proti X osobám, které odrážejí autoritářské politiky ruského stylu a porušují Listinu základních práv EU, a vyzývá k jejich zrušení; vyzývá k obnovení genderových kvót, které gruzínský parlament v dubnu 2024 zrušil; vyzývá členské státy EU, aby při posuzování*

žádostí o azyl náležitě zohledňovaly skutečnost, že Gruzie má nyní jeden z nejrepresivnějších právních předpisů proti X osobám v Evropě; je znepokojen nedostatečnou ochranou etnických a náboženských menšin v Gruzii“.

20. Pokud jde o právní závěry, neshledal soud na základě provedeného dokazování důvody k tomu, aby dospěl k odlišnému právnímu posouzení, než v posledním rozsudku ve věci žalobkyně.
21. Soud proto opětovně konstatuje, že v předcházející věci vycházel ze skutkového stavu, za kterého žalobkyně opustila Gruzii, tj. ze zjištění o zlepšující se právní situaci LGBT+ komunity v Gruzii, a z toho, že žalobkyně nepodstupovala v době podání žádosti tranzici. V nyní projednávané věci již z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podstupuje tranziční léčbu a její přerušení by mělo zdravotní následky. Dále uvedla, že tranziční léčba je v Gruzii extrémně drahá, plat řadového občana je mezi 500 a 600 Lari a léčba stojí 650 Lari, od pojišťovny není podpora, a že by v případě návratu do Gruzie nemohla v léčbě pokračovat. Skutečnost, že žalobkyně podstupuje léčbu vyplývala i z doložených listinných důkazů. Ve vyjádření k podkladům následně upravila tvrzení o mediánu mzdy, ale znovu zopakovala námitku nedosažitelnosti léčby.
22. Tyto skutečnosti byly dále doplněny shora provedeným dokazováním.
23. Soud na tomto místě zdůrazňuje, že zahájení tranziční léčby (vč. negativních důsledků jejího přerušení) a nedostupnost pokračování léčby v Gruzii jsou bezpochyby novými skutečnostmi podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, dle kterého podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.
24. Soud setrval na názoru, že institut azylu nemůže sloužit primárně k úhradě hormonální ani chirurgické tranzice nebo jiných lékařských zákroků a že ho pro takové zákroky nelze zneužívat. V nyní posuzované věci jsou nicméně podstatné jiné dvě otázky, a to jaký dopad na zdraví žalobkyně může mít přerušení léčby a zda existuje možnost, aby s ohledem na přístup na pracovní trh, a po opakovaném projednání žaloby soud doplňuje, že i s ohledem na aktuální právní prostřední a nálady ve společnosti, mohla žalobkyně následně pokračovat v léčbě.
25. Jak soud uvedl v minulém rozsudku, v žádném případě nemíní předjímat, jak by žalovaný otázku přerušení léčby věcně posoudil, avšak nelze se tvářit, že se v případě nákladů léčby jednalo v současné situaci pouze o ekonomický problém. To platilo v situaci předcházejícího řízení, kdy bylo možné odkázat na to, že je věcí žalobkyně, jakým způsobem si v Gruzii zajistí prostředky pro absolvování léčby.
26. V nynější situaci je ale primární otázkou dopad přerušení léčby na zdraví žalobkyně a následné posouzení toho, zda bude moci v léčbě pokračovat, k této otázce snesla žalobkyně v opakovaném řízení další argumenty, ze kterých vyplývá nikoliv banální dopad na zdraví žalobkyně. K posouzení otázky přístupu na pracovní trh má žalovaný k dispozici celou řadu materiálů, které jsou soudu známy i z předchozího řízení, a které hovoří o postavení transgender osob a o jejich přístupu na pracovní trh. Tvrzená ekonomická nedostupnost

léčby ve spojení s již dříve tvrzeným omezením přístupu na pracovní trh pro transgender osoby může fakticky představovat nedostupnost léčby jako takové.

27. Podle § 32 odst. 9 zákona o azylu soud při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany má zohlednit i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.
28. Nad rámec skutečností, které vycházely z obsahu správního spisu a které soud uvedl v minulém řízení, je třeba nyní s ohledem na citované ustanovení zákona o azylu zohlednit zásadní změny, ke kterým došlo v Gruzii po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, těmi jsou jednoznačné zhoršení legislativního prostředí, legální nemožnost dokončení (a pravděpodobně i pokračování) tranzice a politická tolerance k projevům homofobní nesnášenlivosti.
29. Tvrzení, která jsou obsahem správního spisu, a skutečnosti, které prokázala žalobkyně (a které zjistil i soud), bezpochyby tvoří nové skutečnosti, které nebyly součástí zkoumání v první žádosti žalobkyně.
30. Již v minulém rozhodnutí soud uvedl, že např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2028, č. j. 7 Azs 162/2018-47, vyplývá povinnost přezkoumat udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu na základě potenciality pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele (žalobkyně) do země původu [srov. „*Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická*“].
31. K tomu považuje soud za vhodné zrekapitulovat text samotného ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, dle kterého podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
32. Soud musí uvést, že v rámci prvního projednání nyní posuzované žaloby nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu měla hrozit vážná újma podle § 14a (tato skutečnost byla uvedena v rozsudku ve věci sp. zn. 22 Az 16/2023, který byl vydán v situaci platnosti přechodných opatření k zákonu o azylu). V předcházejícím rozsudku soud naopak výslovně odkázal na možnost potenciality budoucího pronásledování žalobkyně dle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině (X+) na kumulativním základě ekonomického omezení přístupu k tranziční léčbě a omezení přístupu X+ osob na pracovní trh.
33. Nejvyšší správní soud ve svém kasačním rozsudku ve věci sp. zn. 2 Azs 272/2024 uvedl: „[15] *Krajský soud si ve zbylé části odůvodnění napadeného rozsudku vystačil s konstatováním, že tvrzení o zahájení tranziční léčby a nemožnost v ní pokračovat v Gruzii jsou bezpochyby novými skutečnostmi. To však postačí pouze k naplnění části hypotézy (či skutkové podstaty), která*

odpovídá § 11a písm. a) zákona o azylu. Aby ministerstvo mohlo opakovanou žádost vyhodnotit jako přípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, musí být naplněna také kumulativní podmínka zakotvená v § 11a písm. b) téhož zákona. Uvedené nové skutečnosti či zjištění musí být relevantní z hlediska doplňkové ochrany. Z těch důvodů, které napadený rozsudek uvádí (odpovídajících derogovanému ustanovení), však krajským soudem vyzdvihovaná tvrzení tomuto kritériu nemohou dostat.

[16] Tím, že krajský soud vystavěl podstatné důvody svého rozhodnutí na zmíněných argumentech, dopustil se zásadního pochybení při výkladu hmotného práva, které zakládá přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu výše citované judikatury NSS.

[17] Těžiště argumentace krajského soudu se týká tvrzení ohledně probíhající tranzice a nedostupnosti léčby v zemi původu. Krajský soud ovšem nijak nerozvedl, proč by měly tyto nové skutečnosti tvrzené žalobkyní svědčit o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. S výjimkou argumentace materiálně odpovídající § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona (který však v době, kdy rozhodoval, součástí právní úpravy již nebyl) neobjasnil ani to, proč by žalobkyni měla hrozit vážná újma podle účinného znění § 14a zákona o azylu. Krajský soud nevysvětlil, proč by snad přerušení, resp. nedostupnost léčby měly představovat mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (k tomu ale srov. rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103, č. 4326/2022 Sb. NSS, body 48 a 49).

34. V rámci opakovaného posouzení se soud proto blíže věnoval tomu, aby náležitě uvedl důvody, proč by měly tyto nové skutečnosti tvrzené žalobkyní svědčit o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, avšak otázkami újmy dle § 14a zákona o azylu se nijak nezabýval, neboť ty nebyly ani těžištěm předcházejícího rozsudku. Soud sice odkázal na to, že „Nepřipuštěním projednání se zároveň žalovaný zcela vyhnul možnosti posouzení udělení doplňkové ochrany, na kterou soud v předcházejícím rozhodnutí výslovně odkazoval.“, nicméně v tom směru nijak nezavázal žalovaného k věcnému posouzení. Soud však nic nemění na tom, v jaké souvislosti byl uvedený závěr uveden, a to, že „Sám žalovaný výslovně u jednání soudu uvedl, že probíhající tranzice a důsledky s ní spojené jsou důvodem pro podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ve chvíli, kdy tak žalobkyně učinila, konstatoval tentýž žalovaný, že opakovaná žádost není přípustná, neboť žalobkyně uvádí v podstatě shodné důvody, jako ve své první žádosti. Takový postup je z pohledu soudu in concreto zcela nepřijatelný.“
35. Soud je přesvědčen o tom, že skutečnosti, které žalobkyně tvrdila ve správním řízení, ve spojení se skutečnostmi, které byly zjištěny v průběhu soudního řízení a které soud musí zohlednit dle § 32 odst. 9 zákona o azylu, jasně svědčí o tom, že by žalobkyně mohla být v případě návratu pronásledována dle § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. že může pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu pohlaví a příslušnosti k určité sociální skupině ve státě, jehož občanství má.
36. Soud má totiž za prokázané, že Gruzie po přijetí žalobou napadeného rozhodnutí přijala zjevně diskriminační právní úpravu, která směřuje k omezení práv X+ osob, v jejímž důsledku mj. žalobkyně nemůže legálně dokončit proces tranzice bez ohledu na ekonomické znevýhodňování transsexuálních osob, které vyplývalo z povinnosti nést náklady tranzice a z omezeného přístupu na pracovní trh. Dále je zjevné, že se u žalobkyně v důsledku probíhajícího procesu tranzice projevují změny fyzického vzhledu, které jí jednoznačně zařazují do určité sociální skupiny. Na základě změny právního prostředí v Gruzii se pro

žalobkyni stává zcela nedostupnou tranziční léčba, tudíž je zjevná nutnost jejího nedobrovolného přerušení v případě nuceného návratu do Gruzie, a to se všemi zjištěnými potenciálními negativními dopady na její zdraví. Zároveň s ohledem na to, že se jedná o legislativu přijatou gruzínským parlamentem a podporovanou většinou gruzínské politické reprezentace, je toto pronásledování na úrovni zákonných omezení jednoznačně přiřaditelné státu. Zdejší soud připomíná, že legislativní změny, které jsou nyní v Gruzii účinné, byly připravované již v době správního řízení a k jejich přijímání docházelo již před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, na což žalobkyně již ve správním řízení poukazovala.

37. Ačkoliv Nejvyšší správní soud po zdejším soudu požaduje podrobnější rozvedení toho, že by zjištěné skutečnosti měly svědčit o potenciálním pronásledování žalobkyně, soud s ohledem na shora uvedené považuje potenciál pronásledování za zcela zřejmý. Soud si v tomto dovoluje odkázat na vlastní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které předložila žalobkyně, a to usnesení ze dne 6. 5. 2024, č. j. 7 Azs 307/2023-34 (ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2023, č. j. 19 Az 8/2023-26, a s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 2. 2015, č. j. 60 Az 3/2024-37) a připomíná, že v případě rozsudku ve věci sp. zn. 22 Az 16/2023 posuzoval tvrzení žalobkyně, která byla shledána nedůvodná s ohledem na tehdejší situaci v Gruzii, a dostupnost tranziční léčby.

38. Na okraj si soud dovolí odkázat na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 2. 2015, č. j. 60 Az 3/2024-37, dle kterého: *„Skutečnosti, které žalobce uvádí, přitom závěr o odůvodněném strachu z pronásledování podporují, byť o této hrozbě nesvědčí samy o sobě. Zapadají však do širší mozaiky situace, která v Gruzii dle informací o zemi původu panuje. Právě tak k nim musí žalovaný přistupovat, přičemž musí vzít v potaz i aktuální společenskou atmosféru v Gruzii, včetně výroků politické reprezentace a schvalované legislativy namířené proti X+ osobám. Právě s ohledem na tyto skutečnosti krajský soud nevidí důvod zpochybňovat povahu žalobcova dvoudenního zadržení policií v roce 2018, jak činí žalovaný.*

62. Je třeba také dodat, že dle čl. 9 kvalifikační směrnice může být za pronásledování považováno nejen fyzické či psychické násilí, ale i „právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem“. Pokud dostupné informace o zemi původu poukazují na přetrvávající diskriminaci X+ osob v různých oblastech života, je zapotřebí je vzít v úvahu.“

39. Tato situace se ale již v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí měnila a ke dni vydání tohoto rozsudku byla již dramaticky odlišná, o čemž svědčí zprávy Evropské komise a shora citované usnesení Evropského parlamentu, vč. citovaného apelu Evropského parlamentu. Jinými slovy, pokud žalobkyně v opakované žádosti poukazovala na připravovanou změnu legislativního prostředí v Gruzii (která se následně promítla do přijetí zákona o rodinných hodnotách a ochraně nezletilých), postoj veřejnosti k osobám podstupujícím tranzici a ohrožení zdraví žalobkyně spočívající nemožnosti pokračovat v hormonální terapii v důsledku její faktické, reálné nedostupnosti kvůli systémovému nastavení úhrad za hormonální léčbu převyšující případný průměrný příjem na obyvatele, jednalo se již tehdy o důvody, u nichž nelze pouze s odkazem na dřívější řízení dospět k závěru o nepřipustnosti žaloby. V průběhu řízení nadto došlo ke změně právní situace, v jejímž důsledku je již jasně nesprávný závěr žalovaného ohledně formální možnosti dokončit hormonální léčbu a ohledně aktuálního stavu legislativního prostředí v Gruzii. Je tak evidentní, že hodnocení potenciality je pro posouzení věci esenciální otázkou.

40. Soud v tomto řízení neposuzuje věcnou důvodnost žádosti žalobkyně, ale má jednoznačně za to, že i přes kasační rozsudek Nejvyššího správního soudu, v době vydání prvního rozhodnutí v této věci a i nyní existují důvody pro závěr, že je naplněna i kumulativní podmínky § 11a odst. 1 písm. a) a b) zákona o azylu.
41. Soud proto setrvává na názoru, že je na žalovaném, aby věcně vyhodnotil dopady přerušení léčby na zdraví žalobkyně, otázku, zda jsou transgender osoby diskriminovány v přístupu na trh práce, v důsledku čehož by pro žalobkyni mohlo přerušení léčby znamenat zdravotní problém (a jak fatální), a jaké jsou důsledky nové gruzínské legislativy pro X+ osoby, vč. toho, zda případné ohrožení zdraví, případně života žalobkyně lze přičítat státu.
42. Soud má tedy za to, že bylo na žalovaném, aby žádost žalobkyně připustil k věcnému posouzení.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. S ohledem na vše shora uvedené zrušil krajský soud dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve které bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
44. Jelikož soud rozhodl věcně ve lhůtě pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, o tomto návrhu již nerozhodoval.
45. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
46. Ze soudního spisu soud zjistil, že žalobkyni vznikly náklady řízení spočívající v odměně a náhradě hotových výdajů právního zástupce za dva úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024. Konkrétně se jednalo o přípravu a převzetí právního zastoupení a sepis a podání žaloby. Za jeden úkon právní služby náleží dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) AT odměna ve výši 3 100 Kč. Současně zástupkyni žalobkyně dle § 13 odst. 4 AT náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Celkem tak za zastupování žalobce náleží odměna ve výši 6 800 Kč.
47. Podle § 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění ve znění účinném po 31. 12. 2024, platí, že se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle § 10b odst. 5, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu považuje částka 88000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil po 31. 12. 2024 ve věci dva úkony právní služby (vyjádření po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu a účast u jednání). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 450 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce za dobu po 31. 12. 2024 tak činí 10 140 Kč.

48. Celková výše nákladů za celé řízení tedy činí 16 940 Kč. Zástupkyně žalobkyně není plátcem DPH.
49. Za řízení před kasačním soudem žalobkyně náklady nepožadovala.
50. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. srpna 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce